

ecentemente foi presentada publicamente nun acto celebrado na sede do Consello da Cultura Galega, a primeira base de datos en liña sobre o xogo tradicional galego. Trátase dunha fonte de información, para calquera persoa ou entidade interesadas no tema, que reúne dous centenares de recursos sobre o patrimonio lúdico galego, un dos máis ricos da península Ibérica.

A base de datos, localizable en www.xogostradicionais.gal e www.xogospopulares.gal, intenta dar resposta a unha necesidade detectada cada vez dun xeito máis evidente, pois as consultas que reciben as entidades que en Galicia se dedican á investigación e á divulgación do xogo tradicional son, ano a ano, máis numerosas, desde o nome dunha empresa ou entidade que poida organizar unha sesión de divulgación, ata un fabricante ou distribuidor de xoguetes, pasando, naturalmente, por documentación para realizar un traballo de investigación ou para coñecer como se pon en marcha determinado xogo.

Para dar resposta a esta necesidade detectada, un grupo de entidades que viñan mantendo unha colaboración estreita en determinados proxectos, decidiron crear a páxina, de acceso libre. Estas entidades son ETNOGA (empresa dedicada á investigación e á divulgación), o MELGA (Museo Etnolúdico de Galicia, situado en Ponteceso), XOTRAMU (Xogos Tradicionais Muimenta), O RECUNCHO DAS ARGALLADAS (entidade dedicada á investigación sobre o xoguete tradicional, con sede en Lourenzá –onde conta cunha exposición permanente no Pazo de Tovar– e Tui), BRINQUEDIA (Rede Galega do Xogo Tradicional) e a AGXPT (Asociación Galega do Xogo Popular e Tradicional), ademais de persoas e investigadores/as particulares.

REVISTAGALEGA
DE EDUCACIÓN
PUBLICACIÓN DE NOVA ESCOLA GALEGA

ISSN: 1132-8932

Páx. 86-87

Asociación Galega do Xogo Popular e Tradicional

agxpt@agxpt.gal

Patrimonio Lúdico Galego

Na base de datos poden atoparse os contactos de colectivos, empresas, clubs, centros educativos, museos, investigadores/as recoñecidos/as... pero tamén fondos documentais e bibliográficos, recursos musicais – tradicionais– ou ferramentas en liña. Como é lóxico, a base de datos presentada constitúe un recurso permanentemente en construción. Por iso, en cada unha das súas seccións hai unha invitación constante a que o/a visitante remita a información que nota en falta para poder incluíla.

Un peso específico importante no sitio web téñeno os centros educativos, dado que son moi numerosas as experiencias de recuperación e posta en valor dos xogos tradicionais que se están levando a cabo nelles. Cando foi posible, inclúese unha mínima descrición do proxecto posto en marcha en

cada centro, aínda que será labor demorado tratar de completar estes datos. A páxina inclúe tamén, naturalmente, acceso a lugares onde os xogos aparecen descritos, como sucede, de xeito particularmente destacado, coa páxina do Equipo de Normalización Lingüística do CEIP Campolongo de Pontevedra que, baixo a dirección do profesor Nito Ferrer, foi quen de ofrecer en imaxes infinidade de xogos do noso patrimonio.

O patrimonio lúdico galego é un dos máis ricos da nosa contorna xeográfica. Algunhas investigacións sitúan Galicia só un chanzo por detrás do País Vasco e de Navarra no número e vixencia dos xogos tradicionais. Comezou a ser estudado dun xeito sistemático co Seminario de Estudos Galegos –o estudo dos xogos da Terra de Melide asinado por Risco supón o inicio desta etapa que se podería de-

nominar *etnográfica*– e non coñeceu unha evolución evidente no enfoque ata a transición política dos 70 e 80, cando se pode identificar unha segunda etapa, a *recompiladora dos xogos*. Só a finais dos 90 e comezos do século XXI se abre a terceira etapa, a *investigadora e divulgadora*, á que a base de datos pretende contribuír reunindo, por primeira vez, boa parte dos recursos existentes sobre o patrimonio lúdico galego.

Precisamente pola importancia do noso patrimonio lúdico, as persoas e entidades participantes no proxecto crearon, de xeito paralelo á presentación da base de datos, o selo “Patrimonio lúdico galego”, para dotar de forma as iniciativas que están proliferando por toda Galicia de investigación, recuperación e posta en valor dos xogos tradicionais. Iniciativas todas elas que non son alleas aos procesos que se están desenvolvendo en Europa. Neste sentido, Galicia está representada na Asociación Europea de Xogos e Deportes Tradicionais a través do MELGA, de Brinquedia e da AGXPT.

